

Pestvogel. — 16 December zag ik op Zorgvliet in de tuin van de Duinoordkerk aan de Adriaan Goekooplaan een pestvogel in een boschje van Geldersche roos, waar nog bessen aanzaten. Hij was zeer goed te benaderen. Hij had een „gaaibruine” kop, kuif, borst en rug, grijze onderkant, zwarte keelvlak, een zwarte vlek onder de kuif, zeer donkere vleugels met lichtgele strepen, onderstaartdekveeren karmijnrood en een groote grijze stuit, die uitliep in een zwarte staart met een gele achterrand. Toen ik vanmorgen weer langs de plek liep, was hij er nog.

Den Haag, 17 December 1927.

L. TINBERGEN.

Roodborstjespaar. — Naar aanleiding van uw artikel „Bij tweeën”, in de Groene van 17 dezer deel ik u mede, dat wij hedenmorgen (18 Dec. 1927) in den tuin een roodborstpaar in de vlier zagen zitten. Tot dusverre was onze tuin slechts door een enkeling bezocht.

M. H. GODSCHALK.

Dit is een nog al vroege vriendschap. Lord Grey of Fallodon, de beroemde Engelsche Staatsman en tegelijk een knap vogelkenner, vertelt ons in zijn mooie boek: *The Charm of Birds*, veel over het samenleven van roodborstjes. Bij hem hielden de mannetjes en wijfjes elkaar op een afstand tot in Januari. Toen begonnen ze elkaar te dulden; eerst in Maart ging het mannetje het wijfje voedsel aanbieden en ook toen waren ze naar Grey's meening nog niet bijzonder lief voor elkander.

T.

Kleine mantelmeeuw in den Hofvijver. — Daar ik in de eerste plaats vermoed, dat het u zal interesseeren, maar ook in de tweede plaats, omdat ik veronderstel, dat Haagsche vogelvrienden er zeker belang in stellen, kom ik u berichten, dat ik gisteren 21—11, te plm. 12 uur, bij regen en voorts koud weer in den Hofvijver (Vijverberg) een *Kleine mantelmeeuw* waarnam. Heden om 12 uur daar weder passerend, zwom de meeuw daar nog rond. Ik nam den vogel gisteren zoowel vliegend als zwemmend waar. In de vlucht vielen de oranjegele pooten zeer duidelijk op. Voor de grootte was vergelijkingsmateriaal (kok- en stormmeeuwen) voldoende aanwezig. De mantel was bruiner dan die van den gewonen. Misschien blijft de meeuw nog een tijdje en kunnen belangstellenden door een enkel woordje in *De Levende Natuur* erop attent gemaakt worden.

F. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

P.S. Ik waarschuwde den heer Tijnstra, die met mijn waarneming accoord ging.

Wilde Zwanen. — Des morgens op 19 October werd mijn aandacht getrokken door een toeterend geluid en zag een vlucht Wilde Zwanen uit Z. O. richting komen. Ze vlogen in V vorm op iets meer dan schotsafstand hoogte en blonken zuiver wit in de heldere lucht. 't Waren er $\pm$ 40 stuks en de eersten, welke ik deze herfst waargenomen heb. 9 October zijn hier de eerste Wilde Ganzen overgetrokken. Deze vogels vertoeven nu met de plotseling ingevallen vorst in groote vluchten in de zoogenaamde „Monden” op de heide tusschen Elslo en Appelscha.

Appelscha, 20-11-'27.

J.B. ELLENS.

Over een volksvergadering van kraaien. — (Een bijdrage tot de vraag naar taal en organisatie der dieren). — Onder dit opschrift schrijft W. Gerlach van het physikalische Instituut te Tübingen, in *Die Naturwissenschaften* 15, 20 eene mededeeling, welke ik om den typischen inhoud hieronder kort wil refereeren.

Schrijver deelt dan mede hoe in het, in de omgeving van Tübingen liggend woud Schönbuch, jaarlijks groote zwermen van kraaien overwinteren. Sedert jaren komen zij er in den naderst heen en dagelijks kan men dan het volgende waarnemen: bij het aanbreken van elken dag komt een dichte zwerm naar Tübingen, zet zich met luid gekraai op de hooge boomen van den botanischen tuin neer, verdeelt zich dan in het Ammeren Neckardal op weiden, velden en wijnbergen, verzamelt zich tegen den avond weer en vliegt dan in het nachtverblijf terug. Dit gebeuren nam hij reeds sinds 1914 waar.

In de eerste dagen van Maart van dit jaar zette zich des morgens om 6 uur de zwerm onder oorverdoovend lawaai op vier naast elkaar staande boomen van den tuin van het instituut neer. Hoeveel vogels het waren was niet te schatten, de boomen waren dicht

zwart bedekt. Nadat zij langeren tijd geschreeuwd hadden verstomden zij allengs, en toen begon een der vogels als het ware te spreken. Hij sprak ongeveer een minuut lang. Nadat hij opgehouden was, begon langzaam sterker wordend het schreeuwen der massa weer, tot ze weer stil werden. De spreker begon nu weer, sprak overluid, echt door-dringend, weer een korten tijd, het koor antwoordde en hetzelfde spel herhaalde zich dan nog vijf maal. Daarop vloog de heele zwerm met een schreeuw omhoog, terwijl slechts op elk der vier boomen een kraai achter blijft, die nog om negen uur gezien werden. Sedert dezen dag zijn de kraaien afgereisd.

Schrijver kan hierbij aan niets anders denken dan aan een volksvergadering der ge-organiseerde kraaien, dat hierin de president een toespraak hield, bevel tot opbreken gaf, en voorschriften voor de vlucht.

Eindhoven.

J. A. M. VAN MOLL B. Mb.

De Oesterzwam in Thyse's Hof kwam dit jaar te voorschijn op 21 October aan dezelfde eiken palen als verleden jaar en op dezelfde plaats. De weelderigste ontwikkeling

De Oesterzwam in Thyse's Hof.

Foto BOTINK.

was weer vlak bij den grond. De hoed, die op bijgaande foto het verst naar links uitsteekt had op 24 October een middellijn van 2 c.M., op 26 October 5 c.M., op 30 October 15 c.M. Aanvankelijk zijn de hoeden bol; de plooiing en het hol worden begun op 27 October. Den 31sten had de hoed een groote massa witte sporen gestrooid. De groei van deze paddestoel was dus tamelijk snel, ofschoon lang zoo snel niet als die van de jonge loten van de Heggerank in het voorjaar, of die van de meeldraden van verschillende bloemen.

T.

Vleeschvlieg en langpootmug. — Bij het vangen, met een pincetje, van een bromvlieg (blauwe vleeschvlieg), die mijn kamer was binnengekomen, ontdekte ik, dat door de drukking van het pincetje op het achterlijf de legboor naar buiten kwam en er één eitje naar buiten werd gestuwd, 't welk dus op de punt van de legboor zichtbaar werd.

Bij nader toezien was er in dit eenigszins doorzichtige eitje reeds beweging te bespeuren. Na een paar minuten barstte de eihuid en de larve kwam voor den dag.

De andere eieren, die in het vliegenlichaam zaten waren niet zoo netjes door de legboor